

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Inserțiuni

Un șir garmond:
o dată 14 fil., a doua órá
12 fil., a treia órá 10 fil.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la »Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea Unirii«

in
Blaș.

Fóe bisericéscă-politică.

Anul XII.

Blaș 13 Martie 1902.

Numărul 11.

ÎNCHIEREA CONGRESULUI AUTONOMIC.

Blaș, 12 Martie 1902.

Luni în 10 crt. congresul regnicolar catolic, și-a încheiat ședințele.

Ședința acésta pentru noi are un interes deosebit. Anume în ședința acésta a prezentat presidentul Szápáry memorandumul episcopatului nostru adresat primatului în cauza autonomiei. În acel memorandum era arătat, că provincia noastră bisericéscă de Alba Iulia și Făgăraș prin Bulla sa de instituțiune, a fost scóasă de sub orí și ce iurisdicțiune bisericéscă din țară și a fost subordonată direct și nemijlocit numai Sfintului Scaun Apostolic al Romei. De aici s'a dedus consecința, că subordonarea orí contopirea acelei provincii bisericesci în organismul autonomic comun al bisericii catolice din Ungaria ar fi însemnat violarea independenței acestei provincii. Drept aceea memorandumul arată primatului, că participarea provinciei noastre bisericesci la congres e imposibilă. Memorandumul se termină cu rugarea, ca Primatele să intrevină la Maiestatea Sa, ca și pe sama provinciei noastre bisericesci să se concédă convocarea unui congres autonomic deschis linít de congresul bisericii latine, care congres provincial să prelucre un statut autonomic propriu pe sama provinciei noastre bisericesci.

Memorandumul acesta, a fost adresat primatului ca la presidentul congresului regnicolar, ér nici de cât ca la primat, și el l'a transpus spre dezbateré și rezolvare congresului. Congresul l'a străpus comisiunei de 27 spre studiere și facere de propunere meritórie.

Am tot așteptat să vedem raportul comisiunei de 27.

În schimb vedem, că congresul n'a luat în nici o considerare memorandumul episcopatului nostru, ci a pertractat și fixat un statut, care după titula sa are să fie statut și pentru biserică greco-catolică din Ungaria și în care să face amintire și de provincia noastră mitropolitană. Cu un cuvint congresul să pare, că a făcut statut și pentru noi, măcar că în congres nu eram reprezentați.

După ce acum statutul a fost primit în dóue cetiri și urma numai

verificarea definitivă a textului în cetirea a treia, după ce va să zică orí ce modificări erau imposibile, în ședința din urmă, ședința curat numai formală, se ia act și de memorandumul episcopatului nostru.

Dar cum s'a luat act?

Nici nu s'a admis la cetire, macar să audă membrii congresului argumentele episcopilor nostri contra contopirei în organismul autonomic comun și să vadă la ce pericol espun biserică noastră prin tendințele lor de contopire. Congresul a recurs la un mijloc nedemn și sub titlu, că memorandumul a fost adresat primatului, l'a retrimis simplu la primat, declarându-se incompetent a da răspuns episcopatului nostru.

Am dis că nedemnă a fost apucatura acésta a congresului, pentru-că memorandumul a fost un răspuns la convocarea primatului, care cerea ca și provincia noastră bisericéscă să participe la congres. Și în memorandum se arăta, că provincia noastră nu participă la congres. Așa dară memorandumul a fost adresat primatului ca la president al congresului ér nu ca la primat, de óre ce ca un primat nu are nimic de a face cu episcopatul provinciei noastre bisericesci.

De aci urméză, că primatele a lucrat corect, când a străpus memorandumul la congres. Și după tóte regulele parlamentare cea dintâiu cestiune de dezbătut în congres ar fi trebuit să fie memorandumul nostru. Anume în dată la constituire ar fi trebuit să se constate, dacă tóte bisericile din Ungaria sînt reprezentate la congres și dacă prin urmare congresul e capace de a aduce decisiuni valabile. Atunci trebuia să se ié la cumpenire motivele de neparticipare ale provinciei noastre și trebuia să se provóce o decisiune preainaltă a Supremului Patron și numai după aceea să se fi purces mai departe cu statutul.

Nedemnă și perfidă a fost deci procedura congresului. Ea ne arată apriat, că tendința congresului este contopirea noastră în organismul autonomic. Procedura acésta dovedesce din nou, că scopul autonomiei proiectate nu este scop bisericesc, ci curat scop politic. Vor

să foloséscă biserică de mijloc pentru desnaționalizarea bisericii noastre.

Ei bine, scopul n'a să și-l ajungă. În contra voinței noastre nu ne póte nime pe lumea acésta contopi într'un organism, care nu ne convine. În politică mai umblă cu terorismul. În biserică, în domeniul consciinței, nu are valóre nici o putere luméscă.

Dar acum e timpul suprem de acțiune.

Cel ce e competent în lucrul acesta să ne dea scut și apărare, este Maiestatea Sa Regele apostolic ca Patron al bisericii noastre, ér mai pe sus Scaunul apostolic al Romei.

Sintem convinși, că Archiereii nostri nu vor întârzia nici un moment a se apropia de acesti doi factori. Și sintem siguri, că ascultare vor afla, pentru că nici Scaunul apostolic nu are drept de a ne octroa un organism, care nu are păreche în întreagă lumea catolică.

Și dacă totuși Archiereii nostri ar simți, că demersurile lor nu aș aplombul dorit, deie numai un semn și cu mic cu mare vom sări ca lei și vom apăra Sanctuarul nostru de profanarea contrariului.

Să fim dar cu toți gata!

Acesta e motivul pentru care ne-am grăbit a scóte mai curind acest număr, pentru ca cetitorii nostri și credincioșii sfintei noastre biserici, să fie în curent cu eventuala primejdie ce ne amenință pe toți.

Și acum să lăsăm cuvintul raportului nostru special:

Budapesta, 10 Martie.

Membrii congresului catolic regnicolar aș convenit aș pentru ultima órá spre a da încă o dată, pentru a treia órá, cetire proiectului autonomic, înainte de disolvarea congresului. Ședința a fost scurtă, abia a durat o jumătate de órá, cu tóte acestea din punctul nost de vedere este cea mai importantă, căci astăzi s'a adus pe tapet chestiunea autonomiei provinciei noastre mitropolitane.

Președinte Szápáry.

După deschiderea ședinții președintele declară, că la ordinea zilei sînt cele două rescripte ale Mitropolitului de Alba-Julia și Făgăraș, adresate Primatului Vaszary. În una cere Mitropolitul, ca, în cadrul autonomiei, să se țină samă de independența provinciei mitropolitane de sub cărmuirea Sa; în cea altă comunică concludul conciliului provincial de același conținut. În urma căruia Mitropolitul a și absentat de la ședințele congresului autonomice.

Președintele propune, ca congresul să transpună actele la Primatele, ca acesta să decidă în merit.

La propunerea aceasta atât de bizară a președintelui, Ugron pretinde să se dea cetire celor două rescripte, căci numai atunci se va vedea, dacă aducerea hotărîrii în merit cade în competența primatului sau în competența congresului?

Apponyi observă, că cele două rescripte nu sînt adresate congresului. (?) ci primatului și că acesta numai din deosebită atențiune pentru congres (!!) le-a transpus și congresului autonomice. Așa dar nu e nici o lipsă, ca congresul să se ocupe de ele.

Ugron: E adevărat, că rescriptele sînt adresate Primatului, dar ele sînt menite pentru congres. Mitropolitul de Alba-Julia și Făgăraș stiea foarte bine, că Primatele va transpune rescriptele la congres. Așa dar Congresul trebuie să-și câștige cunoștința despre conținutul lor și după aceea, să decidă în cauză.

Sághy întreabă dacă rescriptele sînt trimise congresului spre a fi dezbătute, sau numai spre a le lua la cunoștință?

Referentul Haványi, spune că Primatele le-a trimis numai pur și simplu, fără nici o observare.

Așadar — continuă Sághy — atunci putem înțelege și una și alta. După ce înse congresul autonomice nu le-a dat până acum Românilor greco-catolici nici o indemnizare spre desbinare, nu e necesar, ca congresul să se ocupe cu rescriptele lor.

Congresul primește propunerea președintelui.

Nu pot trece peste acest conclud arbitrar, fără să remarc superficialitatea măritului congres autonomice în această privință.

Pentru ce nu a dat măcar cetire rescriptelor Mitropolitului și ale sinodului nostru? Pe baza motivului ridicol, că ele au fost adresate Primatului? Ei bine, dar nu puteau fi adresate Primatului de cât numai în calitate de președinte al congresului, căci în atare calitate a convocat la congres corul episcopilor nostri alături de corul episcopilor latini, și în atare calitate avea să i-se aducă la cunoștință concludul sinodului nostru, față cu hotărîrile congresului autonomice, cari tăiau în cadrele imunității noastre, ca provincie bisericească independentă, care n'are nimic cu supremația Primatului de la Strigon și care în afacerile ei se conduce exclusiv de Archiepiscopul ei, sub egida nemijlocită a Pontificelui Roman!

Congresul autonomice s'a folosit de absența primatului, spre a trece pur și

simpliciu la ordinea zilei peste rescriptele Mitropolitului și ale sinodului nostru.

Ce ar fi făcut congresul, dacă Primatele ar fi fost de față?

Despre acesta tace cronică.

Nu m'am așteptat la o dezbateră favorabilă nouă, fiind dată ținuta congresului în timpul din urmă; dar că rescriptelor Mitropolitului și ale sinodului nostru să nu li-se deie nici măcar cetire — n'ași fi crezut. Ținuta măritului congres în acest punct este, ca să nu zic mult, necuviincioasă.

Primatele le trimite la congres, congresul la primate, fără să le cetască măcar. De la Ana la Caiafa . . .

Ce se va alege din aceste rescripte? Primatele nu va putea decide în cauză, căci li erau adresate numai în calitate de președinte al congresului. Le va pune ad acta până la o nouă convocare a congresului care, după toate aparențele va urma în viitorul cât mai îndepărtat.

Se alege o comisie de 15 membri, cari să prezinte Jol Măiestății Sale protocolul congresului pe cîm și declarațiunea de drept, de care pomeniam în raportul trecut.

Proiectul autonomice se primesce fără a i-se da cetire pentru a treia oră.

Rakovszky, făcînd aluziune la averile catolicilor, cari în sensul primitului proiect rămîn în mîna statului, în momentul, când congresul declară proiectul de primit, exclamă:

Finis Poloniae!

Rip.

Osîndirea pâr. Ardelean. — Cetitorii nostri cunosc cazul pâr. Ardelean, care a fost osîndit, pentru că a adus la ordine pe vesce mîieri, cari cântău ungurese în biserică românească. Lună s'a judecat la tribunalul din Satmar din nou afacerea aceasta și apelata pâr. Ardelean. În locul pedepsei de 6 luni închisore și 400 cor. la cât fusese judecat mai înainte, acum a fost osîndit numai la 7 zile închisore și 20 cor. amenda. Distinsul candidat de avocat Dr. Ioan Ciordaș, care a făcut cu mult succes apărarea, n'a fost înpestulit nici cu această nouă sentință și din nou a insinuat recurs.

Noi n'avem să mai adaugem nimic la ceea ce scrie în primul din nr. 5, și susținem din nou, că s'a făcut un abus de putere, depășind forul civil marginile competenței sale.

Curios e înse, că „Bud. Hirlap“ de Duminecă, ocupându-se de cestiunea naționalităților, se ocupă și de cazul preotului Ardelean și pervertesce înțelesul articolului publicat în foia noastră scriind următoarele: „Unirea,“ foia semioficiasă a mitropolitului din Blas, ca răspuns la aceasta a provocat consistoriul din Orade, să îndrume preoțimea cu totă rigorea ca pe viitor să nu sufere nicăiri cîntare magiară în biserică, pentru că limba rituală e cea română, și ca răspuns la pedepsirea lui Ardelean, limba magiară va fi scosă din biserică, ér guvernul națiunei magiare va sta incapabil în fața acestui atentat, ce se va comite contra limbei lui, pentru că pe atentorii li apărá legea.“

Câte șire atatea neadevăruri; cetitorii nostri pot să controleze, dacă articolul nostru e scris în spiritul, în direcția ce i-o atribuie

B. Hirlap. Noi n'am provocat pe nime și sîntem siguri că Consistorul din Orade n'are lipsă să fie făcut de noi atent la împlinirea datorințelor sale. Noi nu dorim prigonirea limbei magiare, nici nu provocăm pe nime s'o facă acesta, pretindem înse pe dreptul ca în biserică românească greco-catolică să nu fie suferită altă limbă, care nu e recunoscută de factorii competenți ca limbă rituală. Fie care să-și apere drepturile sale și nime să nu cerce a turbura linișcea altora, amestecînd simburul urei și a șovinismului chiar și la altarul Domnului.

Mai curioasă e concludia ce o face, B. Hirlap. El termină cu frasa, „în această țară numai o singură națiune oprimată este, și aceea e — cea magiară.“

Sîrmanii, așteptă dór să le plîngem de milă? — noi nu o vom face, căci tînguirea e nedreptă.

Revistă bisericească.

Roma. În sfîrșit s'a terminat și afacerea institutului San-Girolamo, pe care Papa îl dase anul trecut Croaților. Dalmatinii au pretins pentru ei institutul acesta și l'au și cuprins cu forța. Mai tîrziu a trebuit să întrevină și autoritățile italiene, cari au numit un comisar guvernial.

Septemăna trecută card. Rampolla și Voivocii au cădut de acord întru a schimba titlul institutului în Collegium Illyricum, predându-l în folosința Slavilor de sud, numind pe Archiepiscopul catolic din Antivari (Montenegro) de primat sêrb și investindu-l cu privilegiile speciale. În desnodamintul ce a luat afacerea aceasta se vede deosebită atențiune ce o păstrează Sînția Sa Slavilor.

Revistă politică.

Afaceri interne. O fôie vieneză aduce scirea, că țarul Nicolae ar avé de gînd să reintórca visita moștenitorului Francisc Ferdinand și cu ocazia aceasta să cerceteze și Budapesta. Scirea aceasta nu pare a avé multă basă de adevêr, din contră se spune că Domnitorul nostru are de gînd să cerceteze pe țar.

Călătoria aceasta are o mare importanță politică și ea e adusă în legătură cu visita, pe care tot atunci o va face împêratul Wilhelm al Germaniei și Loubet, presidentul republicei franceze.

Până acum n'a ieșit încă nimic în public despre scopul acestei visite, se prea pôte, că e din nou vorbă de stările din Peninsula balcanică.

Acum de odată se vorbesc de două persoane, cari vor ieși din minister: ministrul Wlassics și Fejérváry. Cel dintăi și-a isprăvit misiunea, a fughebat cu mult chiú și val autonomia catolică, ér al doilea a declarat, că nu stă într'un cabinet în care e și Horánszky. Se mai svonia chiar și aceea că Széll se va retrage de la interne și în locu-l va fi numit Tisza, fiul. Viitorul va dovedi, cât e adevêrat din svonurile acestea.

Sârbia. Zilele trecute ér s'a vorbit mult de micul regat ajuns de poveste. Un cutare Alavanti, care se stabilise în Mitrovița unde închiriasse o locuință splendidă, Mercuri dim. s'a suit în o luntre și a trecut peste Sava la Sabac, în Sârbia. Pe cale s'a îmbrăcat în haine de general și trecut pe pământ sârbesc a poruncit finanților să-i urmeze. A alarmat pe pompieri, pe cari ér i-a luat cu el și a trecut la casarma gendarmilor, unde a demândat să se închidă ușile, ca să nu pôtă ieși nime afară. Doi gendarmi au sărit înse pe ferestă și au dat de scire comandantului. Acesta venind a provocat pe pretinsul general să se legitimeze. Drept ori ce răspuns Alavanti a scos revolverul și a tras în comandant. Din fericire glonțul s'a oprit în cartușiera de pe pept. Comandantul nu și-a pierdut sângele rece și descărcând și el revolverul a doborât pe Alavanti.

Casul acesta a indignat pe Sârbi. Regele Alesandru a decorat însuși pe bravul comandant de gendarmi. Și fiind că erau uni, cari afirmau, că încercarea acésta s'a făcut cu scirea lui Karageorgievici, acesta publică în Journal des Debats din Paris o scrisore în care declară, că nici nu e rudenie cu Alavanti, nici n'a avut scire de încercarea lui.

În legătură cu celea de mai sus se anunță, că trimisul sârbesc, a ridicat plângeră la ministerul de esterne, față de agitațiunile autodinastice ce se fac, pe teritoriul monarchiei noastre contra regelui Sârbesc.

Transvaal. Kitchener raportéză, cu mare durere, că lordul Methuen a pătît'o rău. Buri sub conducerea lui Delarey l'au atăcat din trei părți de odată și l'au nimicit total divisia. Însuși Methuen cu un număr mare de oficieri, cu 1300 soldați, provisiuni, muniții, tunuri, bani, au cădat în captivitate. Se vestese că Buri n'au de gând să-l libereze pe Methuen, ci-l vor ține prins.

Își pôte ori cine închipui ce surprindere teribilă a cauzat scirea acestui desastru în întrégă Anglia. Ea dovedesce între altele și aceea, că deși acum în al treilea an, Buri nu se lasă și luptă și acum cu entusiasm pentru independență.

Acésta nouă biruință va aprinde și mai mult inimile bravilor Buri și instrucțiunile guvernului englez, după cari generalii lor se pot dimitte la pertractări de pace cu comandantii Burilor, dacă acestia îi vor recerca, — vor rămânea zădarnice.

Cecil Rhodes, vestitul bancher, care a provocat acest neferit răboiu, zace grav bolnav în Capetown, unde îl va ajunge probabil și mórtea.

Noutăți.

Din Archidieceasă. Preaveneratul Consistor Archiepiscopesc a împărțit pe anul acesta vèduvelor și orfanilor de preoți suma de cor. 13940 14 fil. relativ mică în proporție cu numărul mare a vèduvelor și orfanilor. O vèduvă fără copil primește 60 cor. ér pentru fie care copil 2666 cor. Un copil fără mamă 40 cor. ér un copil a cărui mamă e ajutorată din alt fond primește 2666 cor. — Preoților deficienți li s'au votat o sumă mai potrivită, cei de cl. I. (admin. cooper. paroch.) primește pe anul acesta cor. 300. cei de cl. II. (viceprotop. și cei de un rang cu ei) cor. 450. ér cei din cl. III. (protopopii) cor. 600.

De la Lugos. Jubileul S. S. Papa Leo XIII. Gloriosul eveniment al jubileului de 25 ani a pontificatului S. S. Papa Leo XIII. s'a serbat și în catedrala gr. cat. de aici, Duminecă în 9 l. c. După terminarea S. Liturghii celebrată de către membrii Venerabilului Capitlu, Ill. Sa Dl. Episcop Dr. Demetriu Radu a îmbrăcat mandia și apoi s'a cântat Doxologia apoi Ill. Sa a citit rugăciunea de mulțumită pentru că bunul Dumnezeu a învrednicit pe înțeleptul conducător al nașii Bisericii sale să ajungă și să celebreze și acest faust jubileu.

Memorandul Episcopilor gr. or. români. „Telegr. rom.” anunță, că Mitropolitul Ioan Mețianu a plecat la Budapesta, pentru ca împreună cu ceilalți Episcopi să prezinte Maiestății Sale un memorandum în cauza rezolvirii definitive a despărțirii de biserica sârbescă și în special a drepturilor asupra mănăstirilor rămase toate în mâinile Sârbilor, afară de una.

Banca Leo XIII. Câți-va omeni bogăți în Spania s'au hotărât, ca din prilejul jubileului papei să înființeze un institut de credit sub numirea „Banca papei Leo XIII.” Scopul acestui institut e să deie muncitorilor împrumuturi pe camete mici și ast fel să-l scape din ghiarile uşurarilor.

Serata dansată aranjată de tinerimea universitară din Cluș la 6 crt. în favorul înființării bisericii gr. cat. a avut un deosebit succes. Venitul curat atinge cifra de 400 cor.

Necrolog. † Leon Născuțiu, din Năsăud, după un morb greu și îndelungat, împărțit cu Sf. Sacramente a muribundilor, în etate de 24 ani, în flórea vieții, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, astăzi la 11 ore ánte meridiene.

În veșt amintirea lui!

Bibliografie.

A apărut:

Dr. Augustin Bunea: **Vechile Episcopii Românesce a Vadului, Geacagiului, Silvașului și Băilgradului.** Blaș 1902, pag. 152. prețul 2 cor. 50 fil. O carte de valoare, asupra căreia vom publica în numărul viitor o recensiune detaliată.

Tit Chitul: **O fată de tarabostos,** roman de pe timpul Daulor. Gherla 1901. tom. I. pag. 269. tom. II. pag. 267. prețul 3 cor. Autorul acestui interesant roman dă dovede de cunoștințe frumoșe din viața strămoșilor noștri a căror viață ne-o descrie într'un chip atrăgător, care ține încordată atențiunea până la sfârșit. Pagubă, că limba și stilul sînt adese așa de străine firii graiului românesc.

Dr. Iulian Chitul: **Ajutorul prim** în casuri de nenorociri și bóle repetine. Gherla 1901. pag. 187. costă 1 cor. Carte prețioasă pentru popor. n'ar fi stricat, dacă ar fi fost scrisă în un stil mai potrivit priceperii lor.

„Semănătorul”, Nr. 13 cu următorul sumar: Poesii inedite. M. Eminescu. — Din înțelep. celor vechi, I. Gavănescu. — Horă, G. Coșbuc. — Cântec, St. O. Iosif. — Tinerimea artistică. Virgo. — Ceas de liniște (poesie). A. Vlahuță. — La 1868 și la 1902 (spicuri). I. Gorun. — Vlaicu Vodă (actul IV.), A. Davila. — A plânge (poesie), M. Cioban. — Răspunsuri, Red. Numărul 20 ban. Abonamentul 10 lei pe an. Abonamente se pot face și la redacția foii noastre, trimițându-se banii înainte cel puțin pe 1/2 an.

Dr. Ambrosiu Chețianu: **Geografie** pentru clasa I. gimnasială și reală, partea I. Ungaria. Blaș 1902. prețul 1 cor. Manualul pregătit după cel mai nou plan ministerial și cu deosebită considerație la inteligența elevilor, e scris în un stil ușor și la înțelesul băieților.

Dicționar mitologic, de Gavril Pop, fasc. IV. și ultim, conține cuvintele de la Proserpina până la Zygia, se estinde pe 54 pag. și costă 20 fil. Recomandăm acésta interesantă scriere cetitorilor noștri iubitori de anticitatea greacă și latină.

Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750 făcută de vicarul episcopesc Petru Aron și publicată de Dr. Augustin Bunea, canonic mitropolitan Sibiu 1901. Costă 1 cor. + 10 fil. porto și se pôte procura de la Rsmul autor Dr. Augustin Bunea în Blaș.

Emil Bongand: **Mama sfintului Augustin**, traducere de Salba, tipărită cu cheltuiela și îngrijirea dlui prof. Dr. E. Dălanu. Un prețios volum de 494 pag. hârtie fină, tipar curat, prețul broș. 3 cor. legată în lux 4 cor. Se pôte procura de la editor și tipografia archidieceșană, alăturând și speșele de porto postal 30 fil.

Istoria legii vechi scrisă de Dr. Victor Szmigelski, tom. I., pag. 432, prețul 3 cor. 80 fil. se estinde până la Solomon, tractând cu multă competență și în stil ales, istoria veche a poporului lui Israel din timpurile mai vechi și ținând cont de literatură biblică mai nouă. Venitul curat realizat va fi o contribuție la un fond provincial de salarizare pentru preoți și învățători. O recomandăm cu căldură.

Posta „Unirii”.

E. P. în C. Mai e vorbă? ne-ar pără forte bine, ar fi un zilnic reclam și pentru alții. Așteptăm deci.

Am primit și achităm abonamentele plătite de la:

N. R. *Deșant*. Ultima plătire a fost în 20/4 1901 pe 1897 sem. 2-lea și 1898 sem. I. În restanță sînt 1898 sem. 2-lea, 1899, 1900 1901, cum și anul 1902. O achitare a acestora ar fi tare binevenită. N. M. *Săcuian*. Binevoii a ne notifica ziua și luna plătirei din 1899, căci noi nu știm nici o plătire în anul acela. I. P. *Copand*. Ați abonat fóia în 1/10, 1898. De atunci până la finea an. 1901 sînt 3 1/2 ani, pe cari ne compet 39 coróne. Am primit în 2/5 900 = 6 cor., 20/11 = 8 cor., 20/12 900 = 7 cor., și în 1901 prin posată 12 cor., la oaltă = 33 cor. Așa dar, lucrul e limpede; mai sînt în restanță 6 cor.; pe cari Vè rogăm a ni-le trimite. *Riușor și Sona*. Vè implinim dorința. Pe viitor va merge fóia la Sona, de la care am primit ceva plătire în 2/10. 1901 și am achitat în posta redacțiunii din Nr. 42 ex 1901 pag. 344. *Drăgh* pe an. 1902. *Zăicani* pe 1897. *Curtea* pe întreg an. 1902. *Gherța-mică* pe Jan.—Marte 1902. I. L. *Roman* pe o jumătate de an. *Galliu* pe an. 1899. *Almașul-de-sus* pe an. 1902. *Ripa-de-sus* pe 1901.

Editor și redactor răspundător:

Aurel C. Domșa.

Inserate.

(23) 1-1

Licitatie minuendă.

Cu privire la edificarea Bisericii române gr. cat. din Chiciud (Mező-Kecsed Mező-Örményes járás), prin această se descrie licitație minuendă pe 2 April 1902 la 10 ore a. m. la școala gr. cat. din loc. cu următoarele condițiuni:

1. Edificarea se va întimpla după planul și condițiunile aprobate de Preavenieratul consistor metropolitan din Blăș.
2. Prețul strigării se fixează la 12000 corone, prețul întreprinderii se va fixa de la această sumă în jos.
3. Vadiu e a se pune 10% din suma strigării de 12000 cor.
4. Modalitatea plății și ratele prețului de edificare se vor stabili pe cale de contract la fața locului în ziua de licitație.
5. Curatorul Bisericii își rezervă dreptul de a alege pe ori care dintre licitanți fără considerare la sumă.
6. Întreprindătorul trebuie să aibă și cauția nemșcătoare. ori și în hârtii de valoare.
7. Planul și preliminarul și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial din Chiciud.

Semnat în Chiciud la 10 Martie 1902.

Petru Rus
paroch gr. cat.

161 v. număr
1902.

(21) 1-1

Arveresi hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a megyesi kir. járásbíróság 1898. évi P. v. 178. és 1901. V. 380/2. számú végzése következtében Dr. Maniu Gyula balázsfalvi ügyvéd által képviselt Patria takarékpénztár javára Vintilla Joachim és társai hidegvizi lakosok ellen 382 és 98 kor. — fil. s jár. erejéig 1901. évi Augusztus hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 708 kor. — fillerre becsült következő ingóságok. u. m.: gazdasági eszközök. buza. széna. háziutortok s 1 tchén nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a megyesi kir. bíróság 1901-ik évi V. 380/6. számú végzése folyán 382 és 98 kor. — fil. tőkekövetelés, 382 kor. után 1896. évi Deczember hó 14-ik napjától járó 6% kamatai, 96 kor. után 1897. évi Május hó 14-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 142 kor. 55 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Hidegvizen s Nagy-Selyken alperesek lakásán leendő eszközlésére 1902. évi Március hó 26-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen

árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Medgyesen 1902. évi Március hó 2-ik napján.

Hotye János,
kir. bírósági végrehajtó.

A apărut:

TRAGEDIA CALVARULUI,
de *Labbé Henry Bolo,*
tradusă în românește de membrii societății de lectură „INOCENȚIU MICU CLAIN” a teologilor din Blăș.

Ediț. societății, tiparul „Tipografia” societ. pe acțiun în Sibiu. Prețul: 2 cor. pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratăză, într-o concepțiune originală și într-un stil superb, *divina tragedie* a Mântuitorului. E o lectură, ce înalță fie care suflet creștinesc, obicnuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scripturilor sfinte, este caracteristica esceleltei traducerii, care face onore tinerilor teologi de la Blăș. Unitatea stilului e așa de evidentă, în cât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfătoșarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografia” noastră. Er broșurarea în stil antic, francezesc îi dă o formă originală și atrăgătoare. Învălișul e de hârtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfătoșare așa de elegantă, demnă atrăgătoare.

MERSUL TRENURILOR pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1901.

Budapesta—Predeal				Copsa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș			
Tren de persoan.	Tren de persoan.	Tren scolar		Tren de persoan.	Tren scolar	Tren de persoan.	Tren mixt.
10—	8.50	2.10	pl. Viena . . . . . sos.	1.50	1.50	6.20	2.21
8.30	5.45	9.15	Budapesta	7 10	7.50	6 20	4.43
11.31	9.02	11.12	Szolnok	3.22	5.32	3.25	11 30
1.33	11.33	12 47	P. Ladány	12 54	3.56	1 12	12 58
3.42	1.48	2.11	Oradea-mare . . . . . pl.	11.04	2.38	11.36	8.50
3.58	2.06	2.18	Mező-Telegd . . . . . sos.	10 44	2.31	11.17	1.20
4.38	3.03	2.50	Rév	10.07	2.01	10.42	9.15
5.20	3.45	3.26	Bratca	9.32	1.34	10.08	
5.43	4.06		Cincia	9.11		9.50	
6.31	4.52	4.16	B-Huiedin	8 37	12.52	9.19	
7.16	5.32	4 52	Ghârbău	7 54	12.20	8.37	
8.06	6.24		Cluj . . . . . pl.	6.54	7.37		
8.33	6.59	5.55	Apahida . . . . . sos.	6.13	11.01	7.	
8.50	8.30	6.11	Ghiriș . . . . . pl.	5.24	10.46	6.45	
9.07	8.59	6.27	Cucerdea . . . . . sos.	5.02	9.23	5.12	
10.14	10.29	7.26	Ujóra	3.40	8.54	4.43	
10.44	11.16	7.50	Vințul de sus	3.11	8.49	4.33	
10.56	11.31	7.52	Aiud . . . . . sos.	3.04	8.23	3.59	
11.03	11.40		Teiuș . . . . . pl.	2.58	8.06	3.38	
11.12	11.50		Crăciunel . . . . . sos.	2.51	8.00	3.02	
11.34	12.20	8.16	Blăș-Küküllőszög	2.29	7.34	2.21	
11.52	12.46	8.32	Micăsasa	2.07	7.08	1.44	
12.24	1.43	8.37	Copsa-mică . . . . . pl.	1.42	6.56	1.25	
12.53	2.17		Mediaș . . . . . sos.	1.09	6.50	1.06	
1.02	2.26	9.04	Elisabetopol	12.56	6.37	12.49	
1.45	3.14	9.31	Sighișoara . . . . . pl.	12.11	6.16	12.18	
2.01	3.33	9.43	Hașfalău . . . . . sos.	11.50	5.49	11.40	
2.15	3.48	9.47	Homorod	11.14	5.42	11.33	
2.33	4.08	10.01	Agostonfalva	10.55	5.28	11.16	
3.04	4.45	10.25	Apafa	10.24	4.23	10.03	
3.40	5.27	10.53	Feldióra	9.45	3.50	9.22	
3.47	5.43	11.	Brașov . . . . . pl.	9.35	3.35	8.57	
4.03	6.03	11.14	Timiș . . . . . sos.	9.12	3.15	8.27	
5.35	7.52	12 26	Predeal	7.46	2.45	7.48	
6.13	8.32	12.58	București . . . . . pl.	7.03	2.18	5.	
6.42	9.01	1.00		6.38	1.42	4.24	
7.16	9.40	1.35		5.58	1.12	3.32	
8.	10.25	2.09		5.08	9.15	7.50	
8.55		2.19					
4.40		3.01					
5.10		3.31					
11.55		9.10					

Notă: Orele însemnate în stânga stațiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnăză orele de noapte.